

საქართველოს ტყეებში ძირითად მერქნიანი სახეობათა ცვლის პროცესი და
მისი გამომწვევი ფაქტორები

მერაბ დვალიძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებისა და მედიცინის ფაკულტეტზე
ბუნებათსარგებლობის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების
შესაბამისად*

ბუნების დაცვა და მეტყვეობის სამაგისტრო პროგრამა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ზაზა ნონაშვილი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2024

სარჩევი	
განაცხადი.....	iii
აბსტრაქტი.....	iv
1 შესავალი.....	1
1.1 ლიტერატურის მიმოხილვა.....	1
1.2 საკვლევითი მისაქცევა.....	6
1.3 კვლევის მიზანი.....	7
1.4 კვლევის ჰიპოთეზა.....	8
2 კვლევის ობიექტი და მეთოდები.....	9
2.1 მეთოდოლოგიური თანხვედრის უზრუნველყოფის საფუძვლები და მეთოდოლოგიის გეგმის შიშის.....	15
3 შედეგები.....	15
3.1 აღმსავალი ნიჟელი (Fagus orientalis).....	17
3.2 მუხის სახეობები (Quercus).....	20
3.3 რცხილის სახეობები (Carpinus).....	22
4 დისკუსია/ მსჯელობა.....	24
4.1 კვლევის მიგნებები.....	25
4.2 კვლევის დრონარყო მნილი პრობლემების განხილვა.....	29
5 რეკომენდაციები.....	30
6 მადლობა.....	32
7 ბიბლიოგრაფია.....	33
8 დანართი.....	36

განაცხადი

”როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.“

მერაბ დვალიძე

06.06.2024

აბსტრაქტი

წინამდებარე კვლევა ეხება საქართველოს ტყეებში ძირითადი მერქნიანი სახეობების ცვლის პროცესს და მისი გამომწვევი ფაქტორების შესწავლას. კვლევის ფარგლებში ჩატარდა 1984-1986 წლების კორომთა გეგმებისა და 2019-2021 წლების ტყის ეროვნული აღრიცხვის მონაცემების შედარებითი ანალიზი გეოსაინფორმაციო სისტემების (GIS) გამოყენებით.

შედეგები მიუთითებს, რომ ტყეებში მიმდინარეობს მნიშვნელოვანი ცვლილებები გაბატონებული სახეობების შემადგენლობაში, კერძოდ, შემცირდა წიფლისა და მუხის წილი, ხოლო გაიზარდა რცხილისა და სხვა ნაკლებად ღირებული სახეობების გავრცელება.

ძირითად მამოძრავებელ ფაქტორებად გამოვლინდა ანთროპოგენული ზეწოლა, მათ შორის უკანონო და უსისტემო ჭრები. ამასთან, გამოიკვეთა ახალი ტენდენცია, როგორცაა ნაკლებად ღირებული სახეობების მატება.

კვლევამ ასევე აჩვენა დაცული ტერიტორიების როლი სახეობათა ცვლის პროცესის შეკავებაში. მიღებული შედეგები მიუთითებს, რომ საჭიროა ტყეების მდგრადი მართვის პოლიტიკის შემუშავება, რომელიც ხელს შეუწყობს ტყეების ეკოლოგიური ღირებულებისა და ეკოსისტემური სერვისების შენარჩუნებას გრძელვადიან პერსპექტივაში.

საკვანძო სიტყვები: ტყის ეროვნული აღრიცხვა, კორომთა გეგმები, სახეობათა ცვლა.